

U z n e s e n i e

Najvyšší súd Slovenskej republiky v senáte zloženom z predsedu JUDr. Juraja Klimenta, sudcov JUDr. Petra Hatalu a JUDr. Petra Szabu v trestnej veci obvineného **R. K.** vedenej pre zločin lúpeže podľa § 188 ods. 1, ods. 2 písm. c/, písm. d/ Tr. zák. prerokoval na neverejnom zasadnutí 6. februára 2008 v Bratislave dovolanie, ktoré podal obvinený R. K., zastúpený obhajcom JUDr. J. K., proti uzneseniu Krajského súdu v Banskej Bystrici z 19. júla 2007, sp. zn. 2 To 174/2007, a takto

r o z h o d o l :

Podľa § 382 písm. d/ Tr. por. dovolanie obvineného R. K. **sa o d m i e t a.**

O d ô v o d n e n i e :

Rozsudkom Okresného súdu vo Zvolene z 27. apríla 2007, sp. zn. 5 T 53/06, bol obvinený R. K. uznaný za vinného zo zločinu lúpeže podľa § 188 ods. 1, ods. 2 písm. c/, písm. d/ Tr. zák. na tom skutkovom základe, že

dňa 20. februára 2006 v čase asi o 21.00 hod. vo Z. v byte na ul. D. požadoval od svojej družky - poškodenej Z. H., nar. X., trvale bytom S., prechodne bytom Z., D., finančné prostriedky vo výške 1 000 Sk s tým, že keď mu ich odmietla vydať,

opakovane ju päšťami rúk udieral do oblasti tváre, hrudníka a chrbta, pričom od nej neustále požadoval finančnú hotovosť. Spoluobžalovaný, t. č. už odsúdený ml. Š. K. mu radil od poškodenej ďalej pýtať peniaze s tým, že ak mu ich nedá, má zobrať sekeru a touto ju zabiť, po čom obž. R. K. v byte sa nachádzajúcou sekerou zaťal poškodenej do oblasti lakťa pravej ruky, raz do oblasti temena hlavy, čím jej spôsobil tržno-zmliaždené zranenie na temene hlavy a v oblasti pravého lakťa, zmliaždenie v oblasti krčnej chrbtice, krku a zadnej časti hrudníka, ľavého prsníka, ktoré zranenie si vyžiadalo dobu liečenia a práceneschopnosti v trvaní 8 (osem) dní.

Za to bol odsúdený podľa § 188 ods. 2 Tr. zák. za použitia § 37 písm. m/, § 38 ods. 4 Tr. zák. na trest odňatia slobody vo výmere **9 (deväť) rokov**.

Podľa § 48 ods. 2 písm. b/ Tr. zák. súd obžalovaného na výkon uloženého trestu zaradil do ústavu **so stredným** stupňom stráženia.

Proti tomuto rozsudku podal v zákonom stanovenej lehote odvolanie obvinený R. K..

Krajský súd v Banskej Bystrici na podklade podaného odvolania rozhodol uznesením z 19. júla 2007, sp. zn. 2 To 174/2007 tak, že podľa § 319 Tr. por. odvolanie obvineného R. K. ako nedôvodné zamietol.

Rozsudok nadobudol právoplatnosť a vykonateľnosť dňom 19. júla 2007, kedy vo veci rozhodol krajský súd.

Odpis uznesenia Krajského súdu v Banskej Bystrici bol obvinenému doručený dňa 8. augusta 2007, jeho obhajcovi JUDr. J. K. bol doručený dňa 9. augusta 2007.

Okresný súd Zvolen dňa 12. septembra 2007 predložil Najvyššiemu súdu Slovenskej republiky v predmetnej veci dovolanie obvineného R. K., ktoré podal JUDr. J. K., ktorý ho obhajoval v pôvodnom konaní. Dovolanie bolo podané na súde prvého stupňa dňa 4. septembra 2007 a smeruje proti obom vyššie citovaným súdnym rozhodnutiam.

Toto písomné podanie malo odstrániteľné nedostatky, predovšetkým nebolo urobené prostredníctvom zvoleného obhajcu (§ 373 ods. 1 Tr. por.). JUDr. J. K. síce na základe opatrenia vyššej súdnej úradníčky zo 17. augusta 2007 (č. I. 450) bol podľa § 40 ods. 1 Tr. por. z dôvodov § 38 ods. 2 písm. a/, § 37 ods. 1 písm. a/ Tr. por. ustanovený za obhajcu obvineného R. K., avšak postup vyššej súdnej úradníčky nebol v súlade so zákonom.

Z ustanovenia § 373 ods. 1 Tr. por. vyplýva, že obvinený alebo osoby uvedené v § 369 ods. 5 môžu podať dovolanie len prostredníctvom obhajcu.

Podanie dovolania obvineným prostredníctvom obhajcu v zmysle vyššie citovaného zákonného ustanovenia znamená, že **obvinený si musí sám zvoliť obhajcu** na podanie uvedeného mimoriadneho opravného prostriedku. Zvolený obhajca musí doložiť plnú moc podpísanú obvineným na konanie o dovolaní.

Ustanovenie obhajcu v konaní o dovolaní prichádza do úvahy **len vtedy**, ak dovolanie podáva subjekt rozdielny od obvineného, t. j. minister spravodlivosti alebo generálny prokurátor. Pritom aj v týchto prípadoch má obvinený prioritné právo obhajcu si zvoliť.

V predmetnej veci trestné konanie proti obvinenému bolo právoplatne skončené. Súčasná právna úprava umožňuje, aby obvinený mohol podať mimoriadny opravný prostriedok, čo je však podmienené tým, že si sám zvolí obhajcu prostredníctvom ktorého môže tento mimoriadny opravný prostriedok podať. Má sa tým zabezpečiť kvalifikovaná právna pomoc obvinenému, pretože dovolanie ako mimoriadny opravný prostriedok musí byť riadne odôvodnené, aby bolo z neho zrejmé, ktorá časť rozhodnutia sa napáda a ktoré chyby sa rozhodnutiu alebo konaniu ktoré mu predchádzalo vytýkajú. Dovolanie môže obvinený podať iba z taxatívne vymenovaných dôvodov uvedených v ustanovení § 371 ods. 1 Tr. por. a v dovolaní sa musí uviesť konkrétny dôvod dovolania. V tejto súvislosti je potrebné pripomenúť, že ide o právo obvineného, nie povinnosť súdu. Keďže ide o jeho právo, obvinený mal možnosť obrátiť sa sám na svojho bývalého obhajcu v zmysle § 24 ods. 4 Zákona o advokácii č. 586/2003 Z. z. v neskoršom znení, podľa

ktorého advokát môže poskytnúť právne služby za zníženú odmenu alebo bezplatne, ak to odôvodňujú osobné pomery alebo majetkové pomery klienta alebo je na to iný dôvod hodný osobitného zreteľa.

V konkrétnej veci sa obvinený neobrátil na advokáta, ale ihneď požiadal súd o ustanovenie obhajcu s tým, že chce podať vo veci dovolanie. Súd prvého stupňa mal správne postupovať tak, že mal obvineného poučiť o jeho právach s tým, aby sa obrátil so žiadosťou na niektorého advokáta v zmysle vyššie citovaného zákona o advokácii.

Z ustanovenia § 40 ods. 1 Tr. por. vyplýva, že ak obvinený nemá obhajcu v prípade, v ktorom ho musí mať, určí sa mu lehota na zvolenie obhajcu. Druhá veta citovaného ustanovenia hovorí, že obhajcu v konaní pred súdom ustanoví predseda senátu.

Podľa § 40 ods. 2 Tr. por. obvinenému, ktorý nemá dostatočné prostriedky na úhradu trov obhajoby a požiada o ustanovenie obhajcu, je povinný v prípravnom konaní sudca pre prípravné konanie a v konaní pred súdom predseda senátu ustanoviť obhajcu z advokátov aj v prípade, že neexistujú dôvody povinnej obhajoby.

Skutočnosť, že nemá dostatočné prostriedky, musí obvinený preukázať.

V konkrétnej veci teda vyššia súdna úradníčka nepostupovala dôsledne v zmysle tohto ustanovenia, pretože vôbec nezisťovala majetkové pomery obvineného a ihneď tomuto ustanovila obhajcu.

Podľa § 26 ods. 1 Tr. por. vyšší súdny úradník v trestnom konaní plní úlohy podľa tohto zákona a osobitného zákona. Vyšší súdny úradník môže vydať rozhodnutie alebo vykonávať iné úkony v trestnom konaní, ak tak ustanovuje tento zákon alebo osobitný zákon (zák. č. 5 49/2003 Z. z. o súdnych úradníkoch v poslednom znení).

Podľa § 3 ods. 1 zák. č. 549/2003 Z. z. o súdnych úradníkoch, vyšší súdny úradník je oprávnený vykonávať úkony súdu v občianskom konaní, v trestnom

konaní, v konkurznom konaní a inú činnosť súdu v rozsahu ustanovenia týmto zákonom.

Podľa § 3 ods. 5 citovaného zákona vyšší súdny úradník koná a rozhoduje na základe poverenia sudcu samostatne. Poverenie je súčasťou rozvrhu práce alebo súčasťou súdneho spisu.

Treba predpokladať, že poverenie vyššieho súdneho úradníka v danom prípade je súčasťou rozvrhu práce okresného súdu, lebo v predloženom spisovom materiáli nie je o poverení žiadna zmienka. Napriek tomu bolo povinnosťou príslušného predsedu senátu úpravou poveriť vykonaním úkonu vyššiu súdnu úradníčku s poukazom na platný rozvrh práce.

Z vyššie uvedených dôvodov najvyšší súd nepovažoval postup súdu prvého stupňa za právne účinný, preto predseda senátu podľa § 379 ods. 1 Tr. por. vyzval obvineného na odstránenie zistených nedostatkov v lehote do 4. februára 2008 s upozornením na možnosť odmietnutia dovolania podľa § 382 písm. d/ Tr. por.

Obvinený predmetnú výzvu predsedu senátu prevzal dňa 21. januára 2008, avšak na výzvu vôbec nereagoval a nedostatky neodstránil.

Ako už bolo vyššie naznačené podľa § 373 ods. 1 Tr. por. obvinený alebo osoby uvedené v § 369 ods. 5 Tr. por. môžu podať dovolanie len prostredníctvom obhajcu.

Podľa § 379 ods. 1 Tr. por. ak podanie nie je úplné alebo má iné odstrániteľné chyby, predseda senátu vyzve osobu oprávnenú podať dovolanie alebo obhajcu obvineného, aby tieto nedostatky odstránil. Predseda senátu zároveň určí primeranú lehotu na ich odstránenie. Ustanovenie § 311 ods. 3 platí primerane.

Podľa § 382 písm. d/ Tr. por. dovolací súd na neverejnom zasadnutí uznesením, bez preskúmania veci, odmietne dovolanie, ak nie sú splnené podmienky dovolania podľa § 372 alebo 373 ani po postupe podľa § 379 ods. 1 Tr. por.

Najvyšší súd Slovenskej republiky na základe zistenia, že v lehote určenej súdom neboli odstránené nedostatky podaného dovolania, toto dovolanie obvineného R. K. podľa § 382 písm. d/ Tr. por. na neverejnom zasadnutí odmietol a to bez preskúmania veci.

P o u č e n i e : Proti tomuto uzneseniu opravný prostriedok nie je prípustný.

V Bratislave 6. februára 2008

JUDr. Juraj K l i m e n t , v. r.
predseda senátu

Vypracoval : JUDr. Peter Szabo

Za správnosť vyhotovenia: